

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

التوبة

تفسیر سورۃ یس

علی مہدوی دامغانی

قلب قرآن (تفسیر سوره مبارکه یس)

مقدمه: استاد علامه دکتر احمد مهدوی دامغانی دامت برکاته

انتشارات دلیل ما

مولف: آیت الله علی مهدوی دامغانی دامت برکاته

ویرایش محتوایی: دکتر اصغر غلامی

پژوهش: سید محمد بحر العلوم میردامادی

ویرایش ادبی: صادق طالبی مازندرانی

سربرستی و نظارت علمی: محمد جواد مهدوی دامغانی

چاپ اول: نگارش - تابستان ۱۳۹۹ - ۵۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۴۴۲-۲۰۴-۸

تلفن: ۳۷۷۴۴۹۱ - ۳۷۷۳۳۴۱۳ (۹۸۲۵+)

دفتر مرکزی: قم، خیابان معلم، مجتمع ناشران، طبقه ششم، واحد ۶۱۲ و ۶۱۳

(ارتباط با ما: Info@dalilema.ir | www.dalilema.ir (خرید آنلاین))

قیمت: ۸۰/۰۰۰ تومان

مراکز پخش

قم. خیابان معلم. مجتمع ناشران. طبقه ۵. و.ا. - ۴۴ | تلفن: ۳۷۷۴۴۹۸۸ و ۳۷۷۳۳۴۱۳

قم. خیابان صفائیه. روبروی کوچه ۳۸. پلاک ۷۵۹. تلفن: ۳۷۷۳۷۰۱۱ و ۳۷۷۳۷۰۰۱

تهران. خیابان انقلاب. خیابان فخررازی. نبش بن بست ۱۰. پلاک ۶۱ | تلفن: ۶۶۴۶۴۱۴۱

مشهد. چهارراه شهداء. ضلع شمالی باغ نادری. کوچه شهید خوراکیان. مجتمع گنجینه کتب | تلفن: ۳۲۲۳۷۱۱۳-۵

سرشناسه
عنوان و نام پدیدآور

مهدوی دامغانی، علی، ۱۳۴۱ -
قلب قرآن: تفسیر سوره ی مبارکه یس / علی مهدوی دامغانی؛
تهیه و تنظیم: مکتبه مهدویه.

تهران: دلیل ما، ۱۳۹۹.

۸۰۷ص.

978-600-442-204-8:

وضعیت فهرست نویسی

یادداشت

یادداشت

عنوان دیگر

عنوان دیگر

موضوع

شناسه افزوده

رده بندی کنگره

رده بندی دیویی

شماره کتابشناسی ملی

فیا:

بالای عنوان: سلسله مباحث آیات وحی.

کتابنامه: ۷۸۷ - ۸۰۷؛ همچنین به صورت زیرنویس.

تفسیر سوره مبارکه یس.

سلسله مباحث آیات وحی.

تفاسیر (سوره یس)

مکتبه مهدویه (مشهد)

BP1۰۲/۶۸۲:

۲۹۷/ ۱۸:

۶۱۲۹۰۸۱:

انتشارات دلیل ما

www.dalilema.ir

مرکز نشر و پخش کتب معارف اهل بیت (ع)

۹ سال ناشر نمونه و برگزیده کشوری

با تولید بیش از ۱۰۰۰ عنوان کتاب

فهرست مطالب

۴۱	مقدمه استاد علامه دکتر اسحاق مرادوی دامغانی
۵۵	سرآغاز

فصل اول: بیانی در حدیث قرآن مجید / ۵۹

۶۱	معنای تفسیر
۶۲	موضوع علم تفسیر
۶۳	تعریف قرآن از لسان حضرت حق
۶۴	نتیجه و غایت قرآن در کلام معصومان (علیهم السلام)
۶۵	بیان عظمت قرآن در کلام امیرالمؤمنین (علیه السلام)
۶۷	توصیف قرآن به وصف «کریم»
۶۸	معنای کریم بودن قرآن
۶۹	سفارش پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) به تلاوت قرآن
۷۰	معیت امیرالمؤمنین (علیه السلام) با قرآن
۷۳	والا ترین ارمغان

۷۵	پیامبر و اهل بیت علیهم السلام حاملان قرآن عظیم
۷۶	اجر و ثواب قرائت قرآن
۷۷	اجر قرائت قرآن در ماه مبارک رمضان
۷۹	مقام صاحب قرآن
۷۹	جایگاه خانه‌های قرآنی
۸۱	قرآن، سرّ خدای کریم
۸۲	قرآن، ریسمان الهی
۸۳	ذکر روایاتی در ره فضیلت قرآن
۸۵	عظمت یک ایّه بالاترین کوه طلا
۸۶	اهل قرآن «اهل الله» «خاصّه»
۸۷	فضیلت قرآن فراتر از درک انسان
۸۸	دلیل ناتوانی انسان از درک فضیلت قرآن
۹۰	شفاعت قرآن برای تلاوت کننده خویش
۹۲	رضوان و رحمت الهی پاداش قاری قرآن

فصل دوم: فضیلت و اهمیت سورۀ مبارکۀ یس ۹۰

۹۵	معرفی سورۀ مبارکۀ «یس»
۹۵	«یس» قلب قرآن
۹۷	تفسیر قلب قرآن بودن سورۀ «یس»
۹۹	روایتی بُهت آور در فضیلت و خواص سورۀ مبارکۀ «یس»
۱۰۲	آثار قرائت سورۀ «یس» به هنگام روز و شب
۱۰۲	مقام قاری سورۀ «یس»
۱۰۴	قرائت سورۀ «یس» در مرض و حالت احتضار
۱۰۵	عزیز بودن سورۀ «یس» و قاری آن نزد خداوند

۱۰۶	فضیلت سوره «یس» در تورات
۱۰۸	اعتبار روایات فضیلت قرآن و سوره‌های آن

فصل سوم: پژوهشی در «بسم الله الرحمن الرحيم» / ۱۱۱

۱۱۳	اشاره
۱۱۳	آیا «بسم الله الرحمن الرحيم» جزئی از سوره محسوب می‌گردد؟
۱۱۴	اهمیت و عظمت «بسم الله الرحمن الرحيم»
۱۱۵	«باء» بسم الله الرحمن الرحيم
۱۱۵	متعلق «باء» در بسم الله
۱۱۶	۱. متعلق «باء» کلمه‌ای از ماده «قرائت»
۱۱۶	نقد و بررسی
۱۱۷	۲. متعلق «باء» کلمه‌ای از ماده «استانت»
۱۱۷	نقد و بررسی
۱۱۸	۳. متعلق «باء» کلمه‌ای از ماده «ابتداء»
۱۱۸	نقد و بررسی
۱۲۰	ضرورت استعانت از خداوند با ذکر «بسم الله الرحمن الرحيم»
۱۲۰	فقر محض بندگان
۱۲۱	عظمت بی‌انتهای خالق و نیاز بی‌پایان مخلوق
۱۲۲	ذاتی و در اختیار نبودن علم و عقل
۱۲۳	بیان بی‌مقداری انسان در قرآن
۱۲۴	ضرورت استعانت از اسم خداوند
۱۲۵	هجمه گسترده و حملات بی‌امان شیطان
۱۲۶	اذن خداوند به شیطان
۱۲۷	شیطان دشمن قسم خورده انسان

- ۱۲۸..... استعانت از خداوند در خوردن و آشامیدن
- ۱۲۹..... تاکید روایات بر استعانت از خداوند در خوردن و آشامیدن
- ۱۳۰..... دفع آفات و امراض از طعام به وسیله اسم الله
- ۱۳۱..... اهمیت «بسم الله» در تزکیه ذبیحه
- ۱۳۲..... استعانت از خدا برای امور عظیم
- ۱۳۳..... استعانت از خداوند در نماز
- ۱۳۴..... امانت از احوال روز قیامت با استعانت از نام خدا
- ۱۳۴..... فرو نشستن آتش به هنگام عبور از صراط
- ۱۳۵..... سختی احوال روز قیامت
- ۱۳۶..... نجات از آتش جهنم با استعانت از نام خدا
- ۱۳۷..... واژه اسم
- ۱۳۷..... معنای «اسم»
- ۱۳۹..... رابطه اسم و مسمّا
- ۱۳۹..... توصیف اسم و مسمّا به یک وصف
- ۱۳۹..... توصیف ذات (مسمّا) به وصف تبارک
- ۱۴۰..... توصیف اسم به وصف تبارک
- ۱۴۱..... تسبیح ذات پروردگار (مسمّا)
- ۱۴۲..... تسبیح اسم پروردگار
- ۱۴۲..... امر به «ذکر» ذات پروردگار
- ۱۴۳..... امر به «ذکر» اسم پروردگار
- ۱۴۴..... معرفت «اسم الله»
- ۱۴۵..... آثار اسم الله
- ۱۴۵..... تأثیر اسم در امور عرفی
- ۱۴۶..... آثار و برکات اسماء لفظی پروردگار

۱۴۶	شواهدی بر ذواتر بودن اسماء لفظی
۱۴۶	شاهد قرآنی بر ذواتر بودن اسماء لفظی
۱۴۷	شاهد روایی بر ذواتر بودن اسماء لفظی
۱۴۷	تأثیر لفظ و ذکر کلمه «لا اله الا الله»
۱۴۸	سه مغفرت در اثر آموزش کلمه «بسم الله الرحمن الرحيم»
۱۴۹	ذکر «اسماء الله» در ادعیه شاهی دیگر بر تأثیر آن
۱۵۷	الف: حوالی عرش الهی به واسطه ذکر «اسم الله»
۱۵۸	ب: سوار شدن کار برای انبیاء و فرشتگان با ذکر اسم خدا
۱۵۸	تذکره اثر «اسماء الله» در روایات
۱۶۰	تأثیر «اسماء الله» در سر امام جواد (ع)
۱۶۱	اهل بیت (ع) روح اسماء حسنا بخداوند
۱۶۱	ذکر «لا اله الا الله» برترین عمل
۱۶۲	داستان بلعم با عورا شاهی دیگر بر تأثیر اسماء الله
۱۶۴	داستان تدفین بدن مبارک امام رضا (ع) شاهی دیگر
۱۶۵	آثار اسماء در معجزات حضرت عیسی (ع)
۱۶۶	آثار اسماء در معجزات سایر انبیاء
۱۶۷	منعکس بودن اسم اعظم در قلب امام عصر (ع)
۱۶۸	کلمه جلاله «الله»
۱۶۸	۱. لفظ «الله»
۱۶۹	معنادار بودن تک تک حروف لفظ جلاله «الله»
۱۷۰	موصوف بودن کلمه طیبه «الله»
۱۷۰	۲. عظمت کلمه «الله»
۱۷۱	ضرورت ذکر لفظ «الله» برای تحقق توحید
۱۷۱	تکرار فراوان کلمه طیبه «الله» در قرآن مجید

- بیان اوصاف خداوند با ذکر لفظ جلالت «الله» ۱۷۱
- ورود و خروج دنیا با ذکر کلمه طیبه «الله» ۱۷۲
- بنای ارکان هستی و ارکان توحید بر کلمه «الله» ۱۷۵
- لبیک پروردگار به منادی «الله» ۱۷۷
۳. معنای کلمه «الله» ۱۷۸
- مبدأ اشتقاق کلمه «الله» ۱۷۸
- الف. مشتق از «وله» ۱۷۹
- ب. مشتق از «لاه» ۱۸۱
- ج. مشتق از «اله» به معنای معبود ۱۸۱
- د. مشتق از «له» به معنای سکون ۱۸۳
- «معرفت الله» راه خروج از اضطراب ۱۸۴
- راه‌های شناخت خداوند ۱۸۴
۱. اضطراب در سختی‌ها ۱۸۴
- بیداری فطری و معرفت الهی در خام اضطراب ۱۸۵
- غفلت و عصیان بعد از رهایی از گرفتاری ۱۸۸
۲. تفکر در آیات انفسی و آفاقی ۱۸۹
- فقر محض انسان ۱۸۹
- ظرافت و عظمت خلقت انسان ۱۹۰
- خضوع و خشوع انسان مؤمن ۱۹۱
- نیل به سعادت و آرامش با اندیشه در فقر محض ۱۹۲
- نمونه‌هایی آشکار از عجز و ناتوانی بشر ۱۹۳
- نمونه‌هایی از خلقت امور ظریف ۱۹۵
- نمونه‌هایی از خلقت امور عظیم ۱۹۶
- الرحمن الرحیم ۱۹۷
- ماده «رحمان» و «رحیم» ۱۹۸

۲۰۰	 هیأت «رحمان» و «رحیم»
۲۰۲	 تفاوت «رحمان» با «رحیم» از نگاه روایات
۲۰۲	 تفاسیر مختلف از روایات در تفاوت «رحمان» و «رحیم»
۲۰۳	 ۱. دیدگاه صاحب تفسیر مجمع البیان
۲۰۳	 نقد و بررسی
۲۰۳	 ۲. دیدگاه صاحب المیزان
۲۰۶	 نقد و بررسی
۲۱۲	 معنای صحیح روایت امام صادق علیه السلام
۲۱۴	 عظمت رحمت رحمانه و رحیمیه خداوند
۲۱۹	 رحمت لازمه نیل به سعادت
۲۲۲	 رحمت خداوند مایه نجات انبیاء و اولیای الهی
۲۲۵	 نزول رحمت به قدر استعداد افراد
۲۲۷	 راه‌های بالا بردن استعداد برای دریافت مراتب بالاتر رحمت
۲۲۷	 ۱. ایمان
۲۲۹	 ۲. عمل صالح
۲۲۹	 الف. تبعیت از قرآن
۲۲۹	 ب. اطاعت از خدا و رسول
۲۳۰	 ج. تقوا پیشگی
۲۳۱	 ج. دعا و درخواست از پروردگار یکتا
۲۳۴	 همراهی با رسول اکرم ﷺ بالاترین درجه رحمت

فصل چهارم: تفسیر آیات سوره مبارکه «یس» / ۲۳۷

۲۳۹	 آیه اول
۲۳۹	 ۱. بحث عام پیرامون آیه «یس»
۲۴۰	 معنای حروف مقطعه

- ۲۴۱ ۲- بحث خاص پیرامون آیه «یس»
- ۲۴۱ «یس» نام نبی مکرم اسلام ﷺ
- ۲۴۲ «یا» حرف ندا و «سین» نام پیامبر ﷺ
- ۲۴۳ «یس» خطاب به انسان و «سین» به معنای قلب انسان
- ۲۴۳ انسان قلب عالم هستی
- ۲۴۵ انبیاء الهی قلب جامعه انسانی
- ۲۴۵ مراد از «سین» سید و مراد از «سین» پیامبر اکرم ﷺ
- ۲۴۶ آیه درم
- ۲۴۶ ۱. تفسیر «و»
- ۲۴۷ ۲. تفسیر (الْقُرْآن)
- ۲۴۸ قرآن روشن کنند همه چیز
- ۲۴۹ نور و برهان بودن قرآن
- ۲۴۹ هدایت‌گری قرآن
- ۲۵۰ اسامی قرآن
- ۲۵۰ معنای واژه «قرآن»
- ۲۵۰ الف: قرآن از ماده «تقارن»
- ۲۵۱ ب: قرآن از ماده «قرائت»
- ۲۵۲ ج: قرآن از ماده «قری»
- ۲۵۲ ۳. تفسیر (الْحَكِيم)
- ۲۵۵ آیه سوم
- ۲۵۶ بعثت خاتم الانبیاء ﷺ مرکز وقایع عالم
- ۲۵۷ آیه چهارم
- ۲۵۸ معنای «صراط»
- ۲۵۸ انحصار صراط مستقیم در راه اهل بیت ﷺ
- ۲۵۹ عبادت خداوند صراط مستقیم

۲۶۰	آیه پنجم
۲۶۰	عظمت قرآن
۲۶۰	الف. قرآن مایهٔ سعادت
۲۶۲	ب. قرآن سبب نجات از حسرت روز قیامت
۲۶۲	ج. قرآن سایبانی در برابر حرارت روز قیامت
۲۶۲	معنای «تَنْزِيل» و تفاوت آن با «انزال»
۲۶۴	معنای «عَزِيز»
۲۶۵	نزول قرآن رحمتی از ناحیهٔ خدای عزیز
۲۶۶	قرآن موصوف با «رحمت» و «عزت»
۲۶۶	آیه ششم
۲۶۶	معنای «انذار»
۲۶۷	انذار قومی که پدرانشان در جهنم بودند
۲۶۷	نمونه‌هایی از جهالت عرب جاهل
۲۶۸	محرومیت از هدایت انبیاء، دلیل جهالت اعراب
۲۶۹	انذار قومی که پدرانشان انذار شده بودند
۲۶۹	آیه هفتم
۲۷۰	تهدید به جهنم
۲۷۰	تهدید منکران ولایت و امامت
۲۷۱	آیه هشتم
۲۷۱	کیفیت عذاب منکران ولایت
۲۷۲	آیه نهم
۲۷۳	چگونگی عذاب منکران ولایت
۲۷۳	عذاب جهنمیان نتیجه اختیار خودشان
۲۷۴	ایجاد سدّ برای سوء قصدکنندگان به پیامبر ﷺ

- تأثیر حفظ از خطرات و آفات ۲۷۶
- حجاب های پنجگانه برای حفاظت از پیامبر اکرم ﷺ ۲۷۶
- محافظت از پیامبر اکرم ﷺ در لیلۃ المیت ۲۷۹
- آیه دهم ۲۸۰
- سرّ عدم تأثیر انذار برای منکران ۲۸۱
- تعبّات و همیّت های قومی، سدّ بزرگ هدایت ۲۸۲
- سدّ مامل اصلی غصب خلافت امیرالمؤمنین ﷺ ۲۸۲
- تعصب و حاکم نیا عامل نابودی عقل و فطرت ۲۸۳
- آیه یازدهم ۲۸۴
- ختم بر قلوب در برابر راه گناه ۲۸۴
- ایمان به خدا و حجج الامم عامل بخشش «انذار» ۲۸۶
- تبعیّت از «ذکر» یا بازگشت به سوی خدا ۲۸۷
- قبولی توبه تا هنگام مرگ ۲۸۸
- دیدگاه های مختلف در معنای تبعیّت از ذکر ۲۹۰
- الف: تبعیّت از «ذکر» به معنای تبعیّت از خداوند ۲۹۰
- ب: تبعیّت از «ذکر» به معنای تبعیّت از قرآن ۲۹۰
- ج: تبعیّت از «ذکر» به معنای تبعیّت از حضرت امیرالمؤمنین ﷺ ۲۹۱
- معنای «خشیت» ۲۹۲
- «خشیت» از رحمان همراه با خوف و رجاء ۲۹۲
- کفر بودن ناامیدی از رحمت خداوند ۲۹۲
- معنای «بالغیب» ۲۹۳
- الف. خشیت از رحمان در نهان ۲۹۴
- ب. خشیت از رحمان تا دم مرگ ۲۹۵
- بشارت مؤمنان به پاداش بی انتها ۲۹۶

آیه دوازدهم.....	۲۹۶
سخن گفتن خداوند با چهار ضمیر جمع.....	۲۹۷
تاکید قرآن بر زنده کردن مردگان.....	۲۹۸
زنده کردن مردگان در قیامت.....	۲۹۸
احیاء کافران و بازگرداندن آنها به حیات ایمانی.....	۲۹۹
ثبت اعمال بندگان و آثار آن.....	۳۰۰
بقای اعمال گذشته و آثار آن.....	۳۰۱
آثار اعمال.....	۳۰۲
سلب نعمت در اثر اعمال ساده.....	۳۰۳
آثار مشهود برخی ز اعمال.....	۳۰۳
ذکر روایاتی درباره ثبت گناهان.....	۳۰۴
لزوم پرهیز از گناهان به ظاهر کوچک.....	۳۰۵
ذکر احادیثی درباره ثبت آثار اعمال.....	۳۰۶
مراد از «آثار» قدم‌های به سوی مسجد.....	۳۰۷
انظار مفسران درباره معنای «امام مبین».....	۳۰۸
۱- مراد از «امام مبین»، تورات است.....	۳۰۸
۲- مراد از «امام مبین» قرآن است.....	۳۰۹
۳- مراد از «امام مبین» لوح محفوظ است.....	۳۰۹
۴- مراد از «امام مبین» ام الکتاب است.....	۳۰۹
انواع کتاب در قرآن کریم.....	۳۱۰
الف. کتاب شخصی اعمال بندگان.....	۳۱۰
ب. کتاب هر امت.....	۳۱۰
ج. کتاب امت‌ها.....	۳۱۱
«کتاب مبین» تعبیر دیگری از «ام الکتاب».....	۳۱۱
۵- مراد از «امام مبین» حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام است.....	۳۱۲